

"לדורות"

סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: רוב	שם פרטי: ישראל
------------------	-------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: רוב	בלועזית Rub	שם נעורים:
שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: ישראל	בלועזית Israel	מין: נ / ז תאריך לידה: 17/4/1923
מקום לידה (ישוב, מחוז): קסובו	בלועזית Cacovo	ארץ לידה: צ'כוסלובקיה
שם פרטי של האב: אברהם דוד	שם פרטי ושם נעורים של האם: חיה שיינדיל פרשטר	
שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה): שם נעורים של האישה:		
מגורים קבוע לפני המלחמה: מורבסקה- אוסטרבה	בלועזית Morvoska-Ostrova	ארץ המגורים: צ'כוסלובקיה
השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: בית ספר	מקצוע לפני המלחמה:	חבר בארגון או בתנועה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): פראג		
האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי? דכאו, זקסנהאוזן, ארביטסדורף, בוכנוואלד		
מקום השחרור: בוכנוואלד	תאריך השחרור: 11/4/1945	
האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?		לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? הוסטון
מקומות/מחנות בדרך לארץ: פראג, ביניץ' – צ'כיה, גרמניה, צרפת	שנת עליה: 22.5.1948	שם האנייה (אם עלה בדרך הים): פרובידנס

אנא ספרי/י על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

נולדתי בכפר קטן בשם קסובו, להורי, אברהם דוד רוב וחיה שיינדל רוב (פארשטר). בגיל 3 וחצי, התחלתי ללמוד לקרוא, אח"כ למדתי בחדר והחל מגיל 6 בבי"ס הממשלתי. בשנת 1932 עברו הורי לעיר מורבסקה-אוסטרבה. אותי לא לקחו איתם אלא השאירו אצל דודתי כדי שאמשיך ללמוד בחדר עד לחג הפסח. הלכתי לבי"ס ממלכתי ולחדר. הצטרפתי להורי בפסח 1932/3 והתחלתי ללמוד בבי"ס העממי הגרמני. אבי נולד בכפר שבו עוד מתקופת האוסטרים שפת הלימוד והדיבור היו גרמנית.

נא ספרי/י על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביונדראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

לאחר שהיטלר עלה לשלטון הועברתי לבי"ס העממי היהודי שאף הוא היה בשפה הגרמנית פרט לשעתיים צ'כית ושעתיים פרשת השבוע.

התחילו להגיע ראשוני הפליטים מגרמניה שמדי פעם ישנו אצלנו על מזרון בדירתנו (לא קרובי משפחה אלא חילקו אותם אלינו). הורי בית הספר היהודי באו בטענות שלא יתכן שכאשר יהודים נרדפים שפת הלימוד תהיה גרמנית. לעומת זאת הנהלת ביה"ס טענה שהשפה לא אשמה. בכיתה ד' התחילו ללמוד רוב השעות צ'כית ואת היתר גרמנית ופרשת השבוע. (יש לי תמונה מסוף שנת הלימודים). לשם המשך לימוד התורה הזמינו את אותו מורה "מלמד" אשר לימד אותי בכפר הולדתי, אך מפאת מספרם הקטן של התלמידים חדר זה הפסיק לפעול. הוריי חשבו שזו קטסטרופה והם שלחו אותי בחזרה לאזור שנקרא קרפטורוס, שם למדתי בכמה מקומות עד גיל 13 וחצי. אח"כ עברתי לישיבה בצ'כוסלובקיה עד כניסת הנאצים. לאחר כניסת הגרמנים לצ'כוסלובקיה, ביקשו הורי שאחזור למורבסקה-אוסטרבה. הם שלחו לי כרטיס רכבת ובכדי לנסוע קיבלתי תעודת גירוש. כשהגעתי לגבול סלובקיה, שנפרדה מצ'כיה, הסלובקים הורידו אותי מהרכבת וגירשו אותי בחזרה לגבול ההונגרי בגלל חוסר ויזה. כאשר הגעתי בחזרה לאותו המקום, אסרו אותי (במזל היה שם חייל יהודי) וגרשו אותי בחזרה. חזרתי חזרה והפעם בסלובקיה לא עצרו אותי: הגעתי לתחנת הרכבת ושם החתמתי את כרטיס הנסיעה שלי ועליתי על רכבת למורבסקה-אוסטרבה. כשהרכבת עצרה בגבול סלובקיה-צ'כיה, עלו חיילים מצבא גרמניה לבדוק את הנוסעים. רציתי להתחבא מתחת לספסל, אך הנוסע השני שהיה עימי עימי בתא לא נתן לי. הנאצי בדק את התעודה שבידי ואמר "ההורים בטח ישמחו שאתה בא אליהם" והנוסע השני נתן לי פרוסת לחם.

הגעתי לעיר וצעדתי ברגל עם המזוודה עד לבית הורי, שהיה מרוחק מהרכבת. כשהגעתי נודע לי שהם עושים סידורים לחזור לעיר הולדתם. הם החליטו שאצטרף לתנועת בני עקיבא במטרה להגיע בעזרתם לארץ ישראל. אחי, המבוגר ממני ב-9 שנים, שהיה כבר נשוי ושהה בקרבת הורי, היה כבר חבר בשומר הצעיר מתוך החלטה להיעזר בתנועה הציונית כדי להגיע לארץ ישראל. בתנועה הוחלט כי הסניף של בני עקיבא במורבסקה-אוסטרבה יעבור לסניף הראשי בפראג ובינתיים הגענו למחנה קיץ של בני עקיבא שם התחלתי ללמוד עברית בהברה ספרדית (משרול – הפכתי לישראל). לאחר 3 שבועות הגענו לסניף הראשי בפראג. משם הועברנו לכפר בשם לנשיצה במרכז צ'כיה, על מנת להיות בהכשרה ולימוד עבודה חקלאית. עם סיום עונת הדיש והקטיף חזרנו לפראג. משם שלחו אותנו להכשרה בכפר ליד פראג שעיקר העבודה בו הייתה איסוף סלק סוכר ואחסון תבואות הקיץ. כאשר הגיע החורף וכל העבודות נגמרו, חזרנו למרכז בני עקיבא בפראג, שם פיזרו אותנו בין דירות שונות של יהודים תמורת שכ"ד. שם התחלתי ללמוד עברית. הייתי בקשר מכתבים עם ההורים. עם סיום החורף הועברנו לכפר הוסטון אצל איכר בשם סואוסטרוז'ניק. העבודה הייתה שתילת סלק סוכר ודילול שדות חיטה מעשבים שוטים וסרפד. בתמורה קיבלנו מהתוצרת החקלאית של המשק: חלב, גבינה, לחם וכמו כן קיבלתי גם סכום קטן לפי שעה לקניית מזון בחנויות מחוץ למשק.

כחודשיים, שלושה לאחר עבודתנו שם יצאה הוראה מטעם הממשל הגרמני שבעקבות ההתייקרויות של מזון על המעסיקים לשלם קרונה וחצי נוספות לכל שעת עבודה. בעל הבית שלנו, יוסף סואוסטרוז'ניק, התנגד לשלם ועל כך שבתנו מספר שעות. בתגובה הוא רץ כנראה להלשין עלינו לגסטאפו וב-14.5.1940, אחרי חג השבועות, הופיעו הגסטאפו בלוויית הג'אנדר הצ'כי המקומי והאשימו אותי בחבלה בעבודה ו"סירוב עבודה". ציוו עלינו לארוז את המזוודות שלנו. בשלושת הבנות שהיו איתנו לא נגעו. הוכנסו למכונית של הגסטאפו שהעבירה אותנו לעיר המחוז קלאדנו. שמו אותנו במרתף של משרדי הגסטאפו והוזמנו אחד אחד לחקירה תחת אשמת סירוב עבודה, קיום יחסים עם בנות לא יהודיות (בזמנו עוד לא ראיתי בחורה במכנסים קצרים). ביקור בקולנוע ועוד. כאשר הכחשתי את הדברים, איים עלי החוקר באלה והודיתי בכל האשמות וחתמתי על הפרוטוקול. (איש לא יוכל לטעון שאסרו אותי על לא – דבר). נאסרנו והועסקנו בעבודות בניין. קיבלנו אוכל די סביר ממסעדה מקומית. היות והיינו רגילים לאכול אוכל כשר פנו אלי בשאלות האם מותר לאכול את הבשר ו"הרב הגדול המוסמך", כלומר אני, פסק שמותר. אכלנו מה שנתנו לנו. כעבור חודש הועברנו לבית הסוהר הגדול פאנקראץ שהיה מיועד לפושעים כבדים. העמידו אותנו עם הפנים אל הקיר ולאחד מאנשי שומרי ה SS היה נראה שסובבתי את הראש, הוא הגיע אלי והכה על ראשי ואוזני הימנית מכה כואבת. שהינו שם יממה במהלכה נכנס השומר איש SS ושאל "מי מכם שיקר" כשענינו שלא שיקרנו הוא

אמר: "מה פתאום, כולכם שקרנים" והכה אותנו באלה. נפצעתי באפי ולקח כמה ימים עד שפצע זה התרפא. למחרת, אספו אותנו עם המזוודות ברכב ובליוי SS למבצר הקטן של העיר טרזינשטאט. עבדנו שם בעיקר בעבודות חפירה ובאיסוף חפץ. שהו שם קבוצה גדולה של אסירים צ'כיים שעשו הכל בשביל להאט את העבודה שלהם ואילו אנחנו עשינו את עבודתנו בחריצות. כעבור חודש, כאשר הגיע ליווי SS אחר נודע להנהלת המחנה שמעבירים אותנו לבית הסוהר של העיר דרזדן שבגרמניה. קם איש SS שהיה אחראי עלינו ואמר הרי הם עבדו כל כך טוב.

בבית הסוהר של העיר דרזדן הכניסו אותנו אחד אחד לתאים מבודדים ואני זוכר שהסוהר העיר בזמן כניסתי לתא "הו, כל כך צעיר" הוא היה רגיל לאסירים מסוכנים בלבד. בתא הזה הייתה רק מיטת ברזל מתקפלת שמותר היה להשתמש בה רק לצורך שינה. האוכל היה דל מאוד (כצפוי לבית סוהר) וכעבור מספר ימים הרגשתי בודד, לחוץ מאוד ומיואש. התפללתי לאלוהים ואמרתי: "אלוהים, כל הזמן קיימתי את מצוותיך. כך אתה עושה לי? אני מפסיק להאמין ולקיים מצוות". זו הייתה השביתה השנייה שלי. עד אותו הזמן עוד התפללתי כל יום בעל פה כמה שזכרתי אך מעכשיו הדבר נפסק, עד היום, מיולי 1940 ועד היום. לאחר כעשרה ימים לשהותנו במקום נקראנו למשרד המנהל ושם הוקרא בפנינו צו של היינריך הימלר לפיו אנו נמצאים במעצר מוגן, על מנת לא לסכן את בטחון גרמניה, ללא הגבלת זמן. בעקבות הצו הועברנו למחנה הריכוז דכאו. בדכאו היינו כאסירים, קיבלנו בגדי אסירים (פסים כחול/שחור-לבן), עברנו הליך רישום, טביעת אצבעות ותספורת – קרחת. כשבועיים לאחר מכן הועברה דרישה להעביר אותנו למחנה הריכוז זקסנהאוזן, אליו נסענו בקרונות משא. בשער קיבל אותנו המשפט "העבודה משחררת". שמחתי לראותו שמחה כנה שכן חשבתי שאם אעבוד בחריצות אשחרר בקרוב. עד אותה עת הייתי יחד עם חברי יוסף יעקובוביץ'. במחנה זה הופרדנו. באחד הלילות שמעתי מוסיקה מרחוק ויריות בודדות. נשלחתי לעבודה של בניית קרמטוריום גדול בשם "תחנה Z", והבחנתי בשני קרונות לשריפת גופות ואז נודע לי שלמקום הזה הובאו שבויים רוסיים, שבתואנת בדיקת כושר עבודה, הופשטו והובאו לקרש מדידת גובה כביכול, שבעצם שימש לרציחתם ביריה בעורף.

במחנה זה עברתי קורס בנאות וכאשר נדרשו בעלי מקצוע לבניין במפעל לנשק שכונה Arbeitsdorf, התחלתי לעסוק שם בעבודות בניין. לקראת סוף החורף נודע שבמחנה הריכוז בוכנוואלד נדרשים פועלי בניין. וועדת המחנה (אנשי ה-SS) תחילה דחתה אותי, בשל מצבי הגופני, אך לאחר שהתגנבתי לשורה אחרת, ניפחתי את גופי ואמרתי בגרמנית "אני מומחה לעבודות בניין" התקבלתי. כעבור כמה ימים עברנו למחנה בוכנוואלד. בכל יום לפני היציאה לעבודה ובחזרה מן העבודה היו סופרים אותנו ב-Appellplatz. כשהגעתי ראיתי שישנם יהודים שעוסקים בעבודות ניקיון. למחרת כאשר חזרתי מאתר עבודות הבניין חזרה, אותם אנשים לא היו והבנתי שהועברו למחנה השמדה. עבודת הבניין הצילה אותי מגורל דומה.

תחילה האחראים על כל הנעשה בתוך המחנה היו הפושעים (בעלי התווית הירוקה) אך לאחר שלא קיימו את מה שאנשי ה-SS ציפו מהם, הנהלת המחנה העבירה את כל התפקידים שהיו בידיהם לידי האסירים הפוליטיים - קומוניסטים וסוציאלי דמוקרטיים, ואלה נהגו עד כמה שניתן בהגינות כלפי יושבי המחנה. הם אלו שקבעו את כל בעלי התפקידים בקרב האסירים. בבוכנוואלד עסקו האסירים, בפיקוח מהנדסים גרמניים, בהקמת מפעל לפצצות מתקדמות, שנקרא "נקמה". באחד הימים הפציצו האנגלים את המפעל והרבה אסירים נהרגו ונפצעו. נשלחנו לפנות את ההריסות, אך כאשר בהמשך התקרבו בנות הברית, הושארנו במחנה. אחר כך העבירו בכל יום מספר אסירים למקומות אחרים. כאשר הצבא האמריקאי התקרב מאוד לסביבת המחנה, רותקנו לבלוקים. ב-11/4/1945 ראינו כ-7 אסירים הולכים במהירות לשער המחנה. אמרו לנו שאלו פרטיזנים, ומשלא ארע להם דבר העזנו גם אנחנו לצאת. אז ראינו שבמקום אנשי SS עמדו אסירים מזוינים אשר השתלטו על השומרים: במגדלי השמירה היו מוצבים אנשים מבוגרים מאוד מה-SS והאסירים היוגוסלביים, שהצליחו להרכיב כמה רובים, עצרו אותם וניצבו במקומם. כעבור זמן קצר שמענו רעש של טנקים, רצנו אליהם וביקשנו אוכל. חלק ביקשו סיגריות. מובילי הטנקים זרקו אלינו את כל מה שהיה להם - סיגריות ושוקולד ואני תפסתי חפיסת שוקולד אחת. לאחר זמן מה המחנה הושם בהסגר מטעמי בריאות והמשיך להתנהל ע"י האסירים הפוליטיים. כאשר ניגשתי לאפסנאות מצאתי שם בשלמותה את המזוודה שלי, שלקחתי עימי ב-14.6.1940 בעת מעצרנו ע"י הגסטאפו בכפר הוסטון.

אנא ספרי על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

במשך כ-6 שבועות נשארתי במחנה ולאחר מכן, בעזרת משאיות שבאו מצ'כיה, חזרתי לצ'כיה לפראג, כשאני עזוב לנפשי. במקום המתינו אנשי הצלב האדום ונזירות שחילקו מזון חם וכסף מועט. מפראג נסעתי ברכבת לבינוף (5 ק"מ מהוסטון) ומשם תפסתי "טרמפ" על עגלה להובלת מתים שהייתה בדרך להוסטון.

בהוסטון פניתי לוועד המקומי, סיפרתי את שהיה עם האיכר המלשין והוא נתפס מיד ונעצר. נודע לי שהחרימו את החווה שלו ושהוא הוחזק במאסר. כשהובא למשפט בבית המשפט המחוזי העדתי עליו פעמיים, אך בפעם השלישית לעדות כבר עזבתי את הכפר והצטרפתי לדרור החלוץ. התחלתי לעבוד ב"ארגון האסירים המשוחררים". קיבלתי שכר הוגן ובעיקר הייתי מאושר להיות חלק מארגון האוסף חומר נגד הפושעים הנאציים. כתבתי גם לעיתון נוער "Mlada strana" ולירחון סאטירי.

יום אחד סופר לי כי אחי מחפש אותי באמצעות הרדיו. הוא נמצא בבית החולים הצבאי בהר הצופים בירושלים, השבתי לו מיד ונוצר בינו קשר. הציעו לי להצטרף לאחת ההכשרות של הדרור החלוץ, במסגרתה חיים ועובדים בקומונה והודעתי על התפטרותי ועל הכוונה לנסוע לפלשתינה שם חי אחי. הוברחתי חזרה לצ'כיה ולקראת סוף 1947 התחיל סוף משהו לזוז,

באותה עת הכרתי בחורה בשם גולדי ווג, לימים אשתי, שצורפה לתנועה כחברה כדי שתהיה זכאית לעלות איתנו. יצאנו ברכבת לגבול הגרמני, היינו כ- 40-50 איש. בגרמניה שיכנו אותנו במחנה צבאי בו עברנו אימונים ע"י מדריכים מארץ ישראל. משם עברנו בדרכים עקלקלות לשטח שהוחזק ע"י צבא צרפת, שם עברנו מחנה אימונים מאומץ ע"י איש פלמ"ח. אחר כך הגענו לעיר מרסיי שבצרפת, שם גם התאמנו אך לא באופן אינטנסיבי.

ב-12 למאי 1948 נסענו לנמל מרסיי, שם עברנו ביקורת דרכונים (הנפיקו לנו דרכונים מזויפים כתושבי פלשתינה) ועלינו לאוניה פרובידנס שקו השיט שלה חיפה-בירות. ב-15 למאי נמסר לנו ברמקול של האוניה על הקמת המדינה.

הגענו ארצה ב-22 למאי 1948 לנמל חיפה, שם עלו נציגי משרד העלייה וצה"ל וקיבלתי תעודת עולה וחותרת "מגויס". נסענו עד הגיענו למחנה תל-ליטווינסקי (תל השומר של היום) למעין לשכת גיוס. ראינו עשן ממרחקים ונמסר לנו שהוא כתוצאה מכיבוש שנערך באותו היום של מחנה צריפין.

נא ספרי על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

בחצות ה-23 למאי העירו אותנו וריכזו אותנו במגרש קטן והודיעו שירושלים במצב קשה ושעלינו לעזור. העלו אותנו על אוטובוס כשאופפת אותנו אווירת חשאיות. בדרך הותקף הרכב ע"י מטוס עיראקי מספר פעמים והיה עלינו לחזור על עקבותינו. הגענו למחנה הצבאי בכפר יונה, שם קיבלנו רובים ותחמושת. משם המשכנו לקיבוץ חולדה והתחלנו לצעוד באפלה בדרך לא דרך ללא הוצאת הגה מהפה. עברנו דרך שני כפרים ערבים נטושים וכעבור מספר שעות שמענו רעש של כלי רכב. אלה היו ג'יפים שחיפשו את 'דרך בורמה' כדי לאפשר מעבר חלופי לשער הגיא. עם שחר הגיעו משאיות שאספו אותנו לקיבוץ קריית ענבים ומקריית ענבים הועברנו לאבו גוש, שם התחלנו אימונים באש חיה. בהמשך הועברנו למחנה שנמצא במוצא עילית. ידעתי שאחי משרת במשטרת קטמון ומשפחתו גרה ברמתיים והחלטתי על דעת עצמי לבקר אצלו. מצאתי את אחי בודד בתחנת משטרה ובמדים של שוטר, הראשון שפגשתי מאז עלייתי ארצה. כששבתי למחנה במוצא מצאתי את הפרצה ממנה יצאתי אך המקום היה ריק והנשק איננו. הגעתי בטרמפים לבוש בבגדי "אסיר" (כי אלה המדים שחולקו לנו) למחנה סרפנד (צריפין) ושם שמחתי למצוא את חבריי ואת הנשק שנלקח ע"י מפקד המחלקה.

במהלך המלחמה ביצענו מספר פעולות חשובות ולא פשוטות של לחימה.

בתחילת 1949 הוחלט שאשלח לקורס מפקדי כיתות (אני היחיד שידע עברית), במהלך הקורס אחי חלה במחלת ריאות ואושפז בבית"ח. הוא הועבר לבית חולים "דג'אני" שביפו ומצבו הפך קשה. עקב החופשות התכופות שלקחתי כדי לבקר, שיחררו אותי מהקורס. בינתיים חבריי הועברו למשלטים השולטים על אום רש רש (כיום אילת) ואני הצטרפתי אליהם ובהמשך עברתי לחצור.

חברתי גולדי, ששירתה במקביל במטכ"ל, השתחררה. היא התגוררה אצל דודה ואשתו בהרצליה. לקראת השחרור שלי מהצבא שוחחנו על עתידנו והחלטנו לשכור דירה בהרצליה. עם שחרורי, במחצית חודש אוגוסט 1949, התגייסתי למשטרה והוצבתי במשמר המטה הארצי בתל אביב. ב-13.9.1949 התחתנו גולדי ואני בבית קפה ביפו. היינו מאושרים מאוד ומאוהבים. אשתי גולדי-זהבי ילדה את בתנו הראשונה וקראנו לה חיה על שם אמי וסבתי. בפברואר 1951 קיבלנו בית משלנו בשיכון. עבדתי מסביב לשעון בניגוד לתקנות המשטרה (אחרי המשמרות הייתי עובד בעבודות שונות). עם הזמן עבדתי פחות והתאפשר לי להקדיש זמן רב יותר למשפחתי. במרס 1954 נולדה בתנו השניה אביבה.

בסוף שנת 1956 הארץ סבלה מהסתננויות, גניבות ואף מעשי רצח באזור קו שביתת הנשק. הובע חשש להתקפה מהגדה המערבית שנכבשה ונשלחתי להשתתף בחפירת תעלות הגנה בבית"ר עלית. לימים התברר שזו הייתה הטעייה "מבצע סיני". לאחר "מבצע סיני" המוצלח, ביקשתי לעבור לתחנת הרצליה, שם אלמד את עבודת המשטרה לעומקה ואהיה קרוב למשפחתי.

בסוף 1959 יצאתי לקורס קצינים. הבנות גדלו ומדי שנה יצאנו לבית הבראה לשבוע ימים.

בשנת 1960 קיבלתי תפקיד של ראש חוליית הרכוש שכלל בעיקר חקירת חשודים בפריצה לבתי עסק או דירות. שתי בנותיי שירתו בצה"ל. חיה נישאה ב-1975 לבחיר ליבה משה שנקר מרמת גן ונולדו להם שני בנים בשם גלעד ועידו.

ב-1979 נישאה בתי אביבה לבחיר ליבה עמרם אבינרי מכפר שמריהו והם הורים לנדב וענת.

בגיל 55, שנת 1978 פרשתי מהמשטרה וטיילתי עם אשתי בעולם (איטליה, צרפת, אנגליה, אוסטרליה והולנד, קנדה וארה"ב).

קיבלתי הצעה לעבוד בחברת ביטוח "הלבנון" שם עבדתי לאחר פרישתי ולאחר מכן בחברת הביטוח "קרנית".

ב-29.8.1984 נפטרה אשתי היקרה זהבי באופן פתאומי לאחר מחלה קשה והיא בת 60 בלבד ונקברה בבית הקברות בהרצליה.

בגיל 65 הודעתי על פרישה וב-1988 פרשתי ונרשמתי ללימודי תולדות עם ישראל לפי התנ"ך. כאבא, סבא וסבא רבא אני קרוב מאוד למשפחתי המורחבת.